

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

FINANSDEPARTEMENTET
08. JAN. 2004
02/3283-73
Arkivnr

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

U.off. jf. Off.loven § 5.2

Deres ref
03/ 3283 Ø EAL

Vår ref
199901303-

Dato
-6 JAN. 2004

NOU 2003:22 Forvaltning for fremtiden. Merknader fra Miljøvern- departementet.

Vi viser til høringsbrev fra Finansdepartementet 24.09.03 vedlagt NOU 2003:22 *Forvaltning for fremtiden - forslag til etiske retningslinjer for Statens petroleumsfond*. Nedenfor følger Miljøverndepartementets merknader til utredningen.

Generelt om etiske retningslinjer

Miljøverndepartementet viser til forslaget om etiske retningslinjer for Statens petroleumsfond. Retningslinjenes verdi vil etter vårt syn i første rekke ligge i å bidra til å synliggjøre uheldig eller uakseptabel atferd og å støtte opp om viktige internasjonale konvensjoner og avtaler. Petroleumsfondet er en relativt stor aktør på det internasjonale finansmarkedet, og det må forventes at det vil bli lagt merke til hvordan fondet foretar sine investeringer. På denne måten vil etiske retningslinjer kunne ha en signaleffekt og bidra til at andre fond vil følge etter. Men vi vil i likhet med utvalget også peke på at det neppe vil gi stor effekt i markedet at fondet på etisk grunnlag lar være å investere i enkelte selskaper. Dette fordi det ikke vil være mangel på tilgjengelig kapital i markedet.

Vurdering og kommentarer

Utvalgets forslag om uttrekk anser vi som relevante i denne sammenheng. Vi tar ikke stilling til hensiktsmessigheten av å benytte eierskapsinnflytelse eller negativ filtrering, men vi ser gjerne at Finansdepartementet vurderer videre om disse mekanismene også kan være hensiktsmessige redskaper i miljørammen.

Vi anser imidlertid kriteriet "alvorlig miljøskade" som utilstrekkelig definert i utvalgets innstilling. Etter vårt syn bør "alvorlig miljøskade" knyttes til en vurdering av i hvilken grad

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Myntgt. 2
postmottak@md.dep.no
www.miljo.no

Telefon
22 24 90 90
Org no.
972 417 882

Avdeling for organisasjon og
økonomi
Telefaks
22 24 95 60

Saksbehandler
Gunnar Farestveit
22245763

selskaper/ bedrifter etterlever intensjonene i internasjonale avtaler og konvensjoner for eksempel på områdene biologisk mangfold, forurensing og handel med truede og sårbare arter.

Om internasjonale konvensjoner heter det for øvrig i utredningens vedlegg (s. 101) bl.a. at: *"Internasjonale konvensjoner retter seg i all hovedsak til stater i egenskap av stater. Det vil si at de ikke skaper forpliktelser for private rettssubjekter som selskaper eller investeringsfond, og selskaper kan derfor generelt ikke bli holdt ansvarlig for brudd på konvensjoner. På den annen side gir konvensjonene en konkretisering av hva som ligger innenfor rammen av internasjonal konsensus med hensyn til minstekrav som bør stilles til respekt for grunnleggende rettigheter overalt i verden og de standarder som bør gjelde for beskyttelse av menneskers liv og helse. De kan dermed være et utgangspunkt for å identifisere hvilke problemstillinger det kan være relevant å fokusere på når etiske retningslinjer for petroleumsfondet skal utformes."*

Dette er etter vår oppfatning en god vurdering av hvilken betydning konvensjoner bør ha i forhold til selskapers atferd. Etisk forsvarlig atferd begrenser seg ikke til overholdelse av formelle ordninger og regelverk, men omfatter også etterlevelse av normer eller forventninger som en ikke er direkte juridisk forpliktet overfor. Internasjonale konvensjoner bør på denne bakgrunn anses som retningsgivende for private rettssubjekter, som bør vurderes etter i hvilken grad de forholder seg til disse.

Vi vil også gjøre oppmerksom på at i norsk sammenheng omfatter miljøfeltet også kulturminner og kulturmiljøer, herunder kulturelt mangfold i form av vern om kulturelle og nasjonale minoriteter. Dette kommer ikke fram i utredningen.

Når det gjelder det foreslåtte etikk- og folkerettsrådet, ser vi det som ønskelig at dette får navnet *Petroleumsfondets etikk-, folkeretts- og miljøråd*. Dette vil gjøre det klart at retningslinjene også omfatter miljøskade, slik utredningen ellers legger opp til.

Forholdet mellom Miljøfondet og eventuelle etiske retningslinjer for Petroleumsfondet

Miljøfondet ble tilført midler første gang 31. januar 2001 og er en integrert del av Statens petroleumsfond. Bare selskaper som oppfyller nærmere angitte krav til miljørapportering og miljøsertifisering skal kunne motta investeringer fra Miljøfondet.

Arbeidet med å evaluere Miljøfondet er nå i gang. Finansdepartementet har ansvaret for evalueringen. Miljøverndepartementet deltar i dette arbeidet. Evalueringen er framskyndet, slik at den skal kunne ses i sammenheng med oppfølgingen av Graver-utvalgets forslag til etiske retningslinjer for Petroleumsfondet, som vil bli lagt fram for Stortinget i RNB 2004.